

ימי עיון בתנ"ך תשע"ז

שם השיעור: **לוי'ת האזי'ת** - מחנה אלוה'ת יתכן (שאלה מס' 1)
שם המרצה: **אבי ג'י'ת**

40 כִּי־אֵשׁ אֵל־שָׁמַיִם יָרַד
41 אִם־שָׁחַתְתָּ בְּרַק חֲדָבִי
42 אֲשׁוּב נָקָם לְעַדִּי
43 מִדָּם חָלַל וְשָׂבִיחַ
וְנָקָם יָשׁוּב לְעַדִּי

וְאִמְרָתִי חַי אֲנִכִּי לְעַלְמִים:
וְתֹאחֶז בְּמִשְׁפַּט יָדִי
וְלִמְשַׁנְאֵי אֲשֵׁלֵם:
וְחֲדָבִי תֹאכַל בְּשֵׂד
מִדָּאֵשׁ פְּרַעוֹת אוֹיֵב:
כִּי יִסְעֲבְדוּ יָקוּם
וְכַפֵּר אֶדְמָתוֹ עִמּוֹ:

15 וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעַט
וַיִּשֶׁשׂ אֱלֹהֵי עֲשָׂהוּ
16 וַיִּקְנָאוּ בְּזָרִים
17 וַיִּזְכְּחוּ לְשֵׁדִים לֹא אֱלֹהֵי
חֲדָשִׁים מִקֶּרֶב פָּאֹ
18 צֹד יִלְדֵן תִּשִׁי
19 וַיֵּרָא יְהוָה וַיִּכְאֹץ
20 וַיֹּאמֶר אֶתִּירָה פֶלֶא מֵהֵם
כִּי דוֹד תִּהְפַּכְתָּ הִמָּה
21 הֵם קִנְאוּ בְלֹא־אֵל
וְאֲנִי אֶקְנֶאֱם בְּלֹא־עֵם
22 כִּי־אֵשׁ קָרְחָה בְּאֵפִי
וְתֹאכַל אֶרֶץ וַיִּבְלָה
23 אֶסְפָּה עֲלֵימוֹ רַעוֹת
24 מִזֵּי רָעַב וְחֲמֵי רֶשֶׁף
וְשֹׂדֵדֵהֶם לֹא־יִשְׁלַח־פָּם
25 מִחוּץ תִּשְׁכַּל חֲדָב
גַּם־בְּחוּר גַּם־בְּתֹלָה
26 אֶמְרָתִי אֶפְאִיֵם
27 לֹלֵי כִּעַם אוֹיֵב אֶגֹּד
כִּי־אֶמְרוּ יִדְנוּ רָמָה
28 כִּי־גִוִי אֶבְדַּ עֲצוֹת הַמָּה
29 לֹו חֲכָמוֹ יִשְׁבִּילוּ זֹאת
30 אוֹיְבֵי יִדְדֵי אֶחָד אֶלֶף
אִם־לֹא כִּי־צוּרִם מִכָּרִם
31 כִּי לֹא כִּצוּרֵנוֹ צוּרִם
32 כִּי־מִגֶּן סוּרָם גִּפְנִם
עֲנַבְמוֹ עֲנַב־דָּוֶשׁ
33 חֲמַת תִּמְנַם יִנַּם
34 הֲלֹא־הוּא כָּמֶם עֲמֹדִי
35 לִי נָקָם וְשֵׁלֵם
כִּי קָרֹב יוֹם אוֹיְבִים
36 כִּי־יִרְדּוּ יְהוָה עִמּוֹ
כִּי יִרְאֶה כִּי־אֶלֶת יָד
37 וַאֲמַר אֵי אֶלְחִימוּ
38 אֲשֶׁר חָלַב וּבְחִימוֹ יִאֲכְלוּ
יָקוּמוּ וַיַּעֲזֹרְכֶם
39 רָאוּ עֲתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא
אֲנִי אֶמִית וְאַחֲזִיה
וְאִין מִיָּדִי מִשִּׁיל:

סמנת עבית כשית
ויביל צור ישעתו:
בתועבות יבעיהו:
אלהים לא ידעום
לא שערים אבותיכם:
תשפח אל מוללך:
מבעם בעו ובטתיו:
אראה מה אחזיתם
במים לא-אמן בם:
בעסומי בהבליהם
בגוי נבל אכעיסם:
פתיקד ערשאל תחתית

ותלהם מוסדי הרים:
חצי אכלה בם:
וקטב מדיתי
עסחמת חזלי עפר:
ומחודדים אימה
יוצק עסאישי שיבה:
אשביתה מאנוש זכרם:
כדונברו צרימו
ולא יהיה פעל כל-זאת:
ואין בהם תבונה:
כינו לאחזיתם:
ושנים ימסו רבבה
ויהוה הסגירם:
ואויבינו פלילים:
ומשדמת עמרה
אשקלת מודת למו:
וראש פתמים אכור:
חרום באוצרתי:
לעת תמוט רגלם
וחש שתדת למו:
ועל-עבדיו יתנחם
ואפס עצור ועזוב:
צוד חסוי בו:
ישתו יין נסיכם
יהי עליכם סתרה:
ואין אלהים עמדי
מוצתי ואני ארפא:

וּתְשַׁבַּע הָאָרֶץ אֶמְרָתִי:
תִּגַּל כִּפְסֵל אֶמְרָתִי
וְכִרְבִּיבִים עַל־עֵשֶׂב:
הֲבֹ גֹל לֹא־הֵנִי:
כִּי כִל־דָּרְכֵי מִשְׁפַּט
צְדִיק וְיֹשֵׁד הוּא:
דָּוָר עֲקָשׁ וּפְתִלְהֵל:
עַם נָבֵל וְלֹא חָכֵם
הוּא עֲשֶׂךְ וַיִּכְנַד:

כִּי־נָשַׁת וְדִי־חַד
וְמִנְדָּ וְאֶמְרוּ לָךְ:
בְּהַפְרִיחַ בְּעַד אָדָם
לְמִסְפָּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
יַעֲקֹב חָבַל טַחְלָתוֹ:
וּבְתָהוּ יִלַּל יִשְׁמַן
יִצְרָהוּ פֹאִישׁוֹן עֵינָו:
עַל־גּוֹזְלָיו יִרְחֹף
יִשְׁאָהוּ עַל־אֲבֹרְתוֹ:
וְאִין עִמּוֹ אֵל נָכַד:
וְיֹאכַל תְּעוֹבֹת שָׂדֵי
וְשָׁמֵן מִחֲלֹמֵי־צוּר:
עַם־חָלַב כְּרִים
עַם־חָלַב כְּלִיזַת חֶטֶה

1 האזי'ת השמים וארצה
2 יערי' כמטל לקחי
3 כשערים על-י'שא
4 כי שם יהוה אקרא
5 הצור תמים פעלו
6 אל אמנה ואין על
7 שחת לו לא בני מומם
8 זה ליהוה תגמלו-זאת
9 הלא הוא אביך קנך

7 וכל ימות עולם
8 שאל אביך ויגיד
9 בהחל עליון גוים
10 יצב גבלת עמים
11 כי חלק יהוה עמו
12 ימצאו בארץ מדבר
13 וסבבהו ויבנהו
14 כנשר יעור קלו
15 יפרש כנפיו וקחהו
16 יהוה בודד ינתנו
17 ידבבהו על-כמותי ארץ
18 וינקהו ויבש משלע
19 חמאת בקר וחלב צאן
20 ואילים כמ-בשן ושתדלים
21 יס-ענב ותשתה-חמור:

ימי עיון בתנ"ך תשע"ז

שם השיעור: שירת האסון - מחנה מלחמה (עיזרא א' א)
שם המרצה: 313 (תי"ד)

ואמרתיו תי אנכי לעולם: 2	כראשם אל שמים ידו
ותאחז במשפט ידו	אם שפתי פרק חרפי
ולמשנאי אשלים: 1	אשוב נקם לצדי
וחרפי תאכל בשר	אשפיר חצי מים
מראש פרעות אויב: 4	מדם חלל ושביה
כי יס עבדיו יקום	חרמנו גוים עמו
וכפר אדמתו עמו: 4	ונקם ושיב לעדיו

וושמן ישראל ובעט
ויטש אלוה עשהו
יקנאוהו בזרים
ויבחו לשדים לא אלה
חושים מקרב פאו
עוד ילדך תשי
וידא יהוה ויגאץ
ויאמר אסתירה פני מהם
כי חזר תהפכל המה
הם קנאוני בלא אל
ואני אקמאם בלא עם
כראש קדחה באפני
ותאכל ארץ ויבלה

ותלחט מסודי הרים: 4
חצי אכלה במ: 2
וקטב מרדתי
עם חמת חולי עפר: 4
ומחודדים אימה
יוצק עם אש שובה: 4
אשבייתה מאגוש זכרם: 2
פרגפרו צרימו
ולא יהוה פעל כל זאת: 4
ואין פהם תבונה: 2
יבינו לאחרייתם: 2
ושנים ימסו רבבך
והיה הסגורם: 4
ואיבינו פלילים: 2
ומשדמת עמרה
אשפלת מרדת למו: 4
וראש פתגם אכזר: 2
תתם באוצרותי: 2

לעת תמוט דגלים
וחש עתודת למו: 4
ועל עבדיו יתגחם
ואפם עצור ועוזב: 4
עוד חסו בו: 2
ישתנו יין נסיכם
יהי עליכם סתרה: 4
ואין אלהים עמדי
מתצתי ואני ארפא

ותשמע הארץ אמרי פי: 2
תגל בפל אמרתי
וכרביבים על עשב: 4
הבו גל לאלהינו: 2
כי כל דרכי משפט
צדיק וישר הוא: 4
חזר עקש ופתחלל: 2
עם נבל ולא חכם
הוא עשך ויכנגד: 4

וכל ימות עולם
שאל אביך ויגדך
בהטל עליון גוים
יצב גבלת עמים
כי חלק יהוה עמו
ימצאו בארץ מרפר
ויכבדוהו יכוננוהו
כנשר יעיד קפו
יקרש כנפיו יקחהו
יהוה בודד ינחשו
ירפכהו על במותי ארץ
וינקוהו דבש משלע
חמאת בקר וחלב צאן
ואילים בגיבשו ועתודים
ודסענב תשתה חמר: 5

ימי עיון בתנ"ך תשע"ז

שם השיעור: שירת האלילים - מקנה מלחמה מאן (עזרא א' ו)
שם המרצה: ד"ר ג'ורג' ג'ורג' (ג'ורג')

רמב"ן דברים פרק לב פסוק מ

והנה השירה הזאת אשר היא בנו לְעֵד אמת ונאמן, תגיד בביאור כל המוצאות אותנו.

א. הזכירה תחלה החסד שעשה עמנו הקדוש ברוך הוא מאז שלקחנו לחלקו, והזכירה הטובות שעשה לנו במדבר, ואשר הנחילנו ארצות הגוים הגדולים והעצומים, ורוב הטובה והעושר והכבוד אשר הנחילנו בה, וכי מרוב כל טובה מרדו בה' לעבוד ע"ז.

ב. והזכירה הכעס אשר היה מלפניו עליהם, עד ששלח בהם בארצם דבר ורעב וחיה רעה וחרב, ואחרי כן פזר אותם בכל רוח ופאה. וידוע כי כל זה נתקיים ויהי כן:

ואמרה השירה,

ד. כי בסוף ישיב נקם לצריו ולמשנאיו ישלם.

ג. והטעם, כי הם עשו כל הרעות עמנו לשנאתו של הקדוש ברוך הוא, כי לא ישנאו את ישראל בעבור שעשו ע"ז כהם, רק בעבור שלא יעשו כמעשיהם, ויעבדו את הקדוש ברוך הוא וישמרו את מצותיו, ולא יתחתנו בהם ולא יאכלו מזבחיהם, ויבזו ע"ז שלהם ויבערו אותה ממקומותיהם, וכענין שאמר (תהלים מד כג) "כי עליך הורגנו כל היום", אם כן לשנאתו של הקדוש ברוך הוא יעשו בנו כל הרעות האלה, והם צריו ומשנאיו ועליו להנקם מהם:

וזוה דבר ברור כי על הגאולה העתידה יבטיח, כי בבנין בית שני לא הרנינו גוים עמו, רק לעגו עליהם (נחמיה ג לד) "מה היהודים האמללים עושים", והיו גדוליהם עבדים בהיכל מלך בבל וכולם משועבדים לו, ובימים ההם לא השיב נקם לצריו ולא כפר אדמתו עמו:

והנה אין בשירה הזאת תנאי בתשובה ועבודה, רק היא שטר עדות שנעשה הרעות ונוכל, ושהוא יתברך יעשה בנו בתוכחות חימה, אבל לא ישבית זְכָרְנוּ, וישוב ויתנחם ויפרע מן האויבים בחרבו הקשה והגדולה והחזקה, ויכפר על חטאתינו למען שמו.

אם כן, השירה הזאת הבטחה מבוארת בגאולה העתידה על כרחן של מינין. וכך הזכירו בספרי (האזינו מג), 'גדולה שירה זו שיש בה עכשיו ויש בה לשעבר ויש בה לעתיד לבוא ויש בה בעולם הזה ויש בה לעולם הבא'.

ולזה רמז הכתוב שאמר (פסוק מד) "ויבא משה וידבר את כל דברי השירה הזאת באזני העם", הזכיר "כל", להגיד שהיא כוללת כל העתידות למו, ואם היא קטנה בדבור, כי ביאר להם עניניה הרבים:

ואלו היתה השירה הזאת מכתב אחד מן החוזים בכוכבים שהגיד מראשית אחרית כן, היה ראוי להאמין בה מפני שנתקיימו כל דבריה עד הנה לא נפל דבר אחד, ואף כי אנחנו נאמין ונצפה בכל לב לדברי האלהים מפי נביאו הנאמן בכל ביתו, אשר לא היה לפניו ואחריו כמוהו, עליו השלום:

ימי עיון בתנ"ך תשע"ז

שם השיעור: שירת האזינו - חזנה לשלח גאון (עמ"ס א) שם המרצה: 13 (ג)

2	ואמרתי הן אנכי לעלם:	כראש אל שמים יד
4	ותאחז במשפט יד	אם שעותי בגן חרפי
4	ולמשנאי אשלים:	אשיב נקם לצדי
4	וחרמי תאכל בשר	אשפיר חצי מים
4	מראש פרעות אויב:	מדם חלל ושבחה
4	מי וס עבדיו יקום	הרענו גוים עמו
4	וכפר אדמתו עמו:	ונקם ושיב לצדיו

וישמע ישראל ויבעט
וישאל אלוה עשהו
נקמהו בקרבים
ויבחו לשדים לא אלה
חדשים מקרב באו
גור ילדך תשי
ורא יהוה וינאץ
ויאמר אסתירה פני מהם
כי חזר תהפכות חמה
הם קנאוני בלא אל
ואני אקניאם בלא עם
כי אט קדחה באפי
ותאכל ארץ ויבלה

ותלהט מוסרי הרים: 4
חצי אכלה גם: 2
וקטב מרדכי: 4
עסחמת זחלי עפר: 4
ומחדרים אימה: 4
יוקם עסאיש שיבה: 4
אשבייתה מאנוש זכרים: 2
פר ונקרו צדימו: 4
ולא יהוה פעל כל זאת: 4
ואין בהם תבונה: 2
יבינו לאחוריתם: 2
ושנים ימסו רבבה: 4
והזה הסגורם: 4
ואיבינו פלילים: 2
ומשדמת עמדה: 4
אשבלת מודת לבו: 4
וראש פתנים אכור: 2
חתום באוצרותי: 2

לעת תמותו רגלים: 4
ותש שתות לבו: 4
ועל עבדיו יהנתם: 4
ואפס עצור ועוזב: 4
גור חסו בו: 2
ישתו יין נסוכים: 4
יהי עליכם סתרה: 4
ואין אלהים עמדי
מוצתי ואני ארפא

ותשמע הארץ אמרתי: 2
תגל בטל אמרתי: 4
וכרביקים על עשב: 4
הבו גדל לארצנו: 2
כי כל דרכיו משפט: 4
צדיק וישיר הוא: 2
יוד עקש ופתלתל: 2
עם נבל ולא חכם: 4
הוא עשך ויחגג:

פינו שנות ודוד: 4
ומעך ויאמרו לך: 4
מהפריזו בני אדם: 4
למספר בני ישראל: 4
יעקב חבל נחלתו: 2
וברחו ילי ישמען: 4
יצרנה פאישון עינו: 4
על אזוליו ידחף: 4
ישארו על אברתו: 2
ואין עמו אל נבר: 2
ויאכל תגובת שדי: 4
ושמן מחלמיש צור: 4
עם חלב כרים: 4
עם חלב מלוח חטה: 5

פתחה

פס

הע